

ANALECTA 2009

Jaargang 23, Nrs. 1 en 2 (januari, februari, maart, april, mei, juni 2009)

Inhoudsopgave

Officiële berichten	2
Ambtsjubilea 2009	9
Chriamamis Oud-Gastel	12
Diakenwijding Hoeven	16
Diakenwijding Rijsbergen.....	21
Collecteschema 2009	25

Officiële berichten

H. Wijding

Z.H.Exc. Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende, Bisschop van Breda, heeft op zondag 10 mei 2009 tijdens de H. Eucharistieviering in de kapel van Centrum Bovendonk te Hoeven tot diaken gewijd, overeenkomstig de gebruikelijke ritus van het Romeinse Pontificaal, voor het bisdom Antwerpen Michel Raymond Marcel BRASSEUR, na daartoe de machtigingsbrief ontvangen te hebben van Z.H.Exc. Mgr. J.J. Bonny, Bisschop van Antwerpen, d.d. 23 maart 2009, voor het bisdom van Breda Stephanus Johannes Maria DE KONING en voor het aartsbisdom Utrecht Marcus Johannes Antonius OORTMAN, na daartoe de machtigingsbrief ontvangen te hebben van Z.H.Exc. Mgr. Dr. W.J. Eijk, Aartsbisschop van Utrecht, d.d. 19 maart 2009.

Z.H.Exc. Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende, Bisschop van Breda, heeft op zaterdag 30 mei 2009 tijdens de H. Eucharistieviering in de parochiekerk van de H. Bavo te Rijsbergen Johannes Cornelis Wilhelmus VAN STEENOVEN tot diaken gewijd voor het Bisdom van Breda, overeenkomstig de gebruikelijke ritus van het Romeinse Pontificaal.

Presentatie en mutatie

De Bisschop heeft per 1 januari 2009 Mevrouw Drs. A.F. BUIJS-TUYTELAARS benoemd tot pastoraal werkster en lid van het pastoraal team van de parochies die samen de Interparochiële Vereniging Oudenbosch vormen, onder gelijktijdig eervol ontslag als lid van het pastoraal team van de Nazarethparochie te Breda.

Per 1 januari 2009 heeft de Bisschop de Heer A.C.C. BURM, priester van het Bisdom van Breda, benoemd tot parochie-administrator van de parochies te Rucphen, Schijf, Sprundel en Zegge.

Per 1 februari 2009 heeft de Bisschop Mevrouw Drs. M.J.J. MEUL benoemd tot bisschoppelijk gedelegeerde voor het katholiek onderwijs.

Per 1 februari 2009 heeft de Bisschop de benoeming van de Heer Mgr. Drs. H.C.M. LOMMERS, priester van het Bisdom van Breda, tot parochie-administrator van de parochie Breda-Centrum verlengd tot 1 augustus 2009.

Per 1 februari 2009 heeft de Bisschop de Heer R.F.M. BABIJN, priester van het Bisdom van Breda, ontslag verleend uit zijn functie van parochie-vicaris van de parochies in het samenwerkingsverband Alphen-Gilze.

De Bisschop heeft per 1 februari 2009 de Heer J.L.M. SMIES, diaken van het Bisdom Rotterdam, benoemd tot diaken-assistent in de parochies in de regio Alphen.

De Bisschop heeft per 19 februari 2009 de Heer P.J.M. VAN GORP benoemd tot parochie-administrator van de Jeruzalemparochie te Breda.

Op 24 februari 2009 heeft de Bisschop – op diens eigen verzoek – diaken L.L.A. VAN ANDEL ontheven van zijn taak van teamleider van het pastoraal team van de Immanuëlparochie te Zevenbergen; waarnemend pastoor P.A.E. DE ROOIJ zal vanaf vermelde datum de taak van teamleider vervullen.

De Bisschop heeft per 1 maart 2009 de Heer Drs. A..L.G.M. LINT benoemd tot pastoraal werker en lid van het pastoraal team van de Nazarethparochie te Breda, onder gelijktijdig eervol ontslag als lid van het pastoraal team van de parochies in de regio Oosterhout.

De Bisschop heeft per 1 april 2009 de Heer B.J. ZWEERS, priester van het Bisdom van Breda, benoemd tot parochievicaris van de parochie Breda-Centrum.

Ingaande 15 april 2009 is diaken Drs. P.H.M.L. HOEFNAGELS door de Bisschop benoemd tot diensthoofd van de Pastorale Dienstverlening met een taakomvang van 50%; hij blijft voor de andere 50% van zijn werktijd dekenaal coördinator van het dekenaat Het Markiezaat.

Per 1 mei 2009 is Pater J.G.M. REURS s.m. door de Bisschop benoemd tot pastoor van de parochies in de regio Oost-Zeeuws-Vlaanderen.

Per 1 mei 2009 heeft de Bisschop Mevrouw M.P.C. VAN OORSCHOT-VAN OVERVELD benoemd tot pastoraal werkster van de Jeruzalemparochie te Breda, onder gelijktijdig eervol ontslag als pastoraal werkster van parochie De Ark te Roosendaal.

Per 1 mei 2009 heeft de Bisschop de benoeming van de heer P.J.M. VAN GORP, priester van het Bisdom van Breda, tot parochie-administrator van de parochies H. Laurentius te Ulvenhout en H. Maria Hemelvaart te Bavel voor de periode van één jaar verlengd.

Per 15 mei 2009 heeft de Bisschop de pastorale zending verleend aan Mevrouw E.R.M. ETTES voor de functie van pastoraal werkster in de parochie Onze Lieve Vrouw te Roosendaal.

Per 15 mei 2009 heeft de Bisschop de pastorale zending verleend aan Mevrouw Drs. P.J. VERSNEL-MERGAERTS voor de functie van pastoraal werkster in de Emmaüsparochie te Roosendaal.

De Bisschop heeft per 1 juni 2009 diaken J.C.W. VAN STEENOVEN benoemd tot lid van het pastoraal team van de parochies die samen de Interparochiële Vereniging Regio Rucphen vormen.

Per 1 juni 2009 heeft de Bisschop Mevrouw P.H.C. VERMEULEN-DEKKER benoemd tot pastoraal werkster in de parochie St. Petrus' Banden te Gilze en in de andere parochies van het samenwerkingsverband Alphen-Gilze.

De Bisschop heeft per 1 juni 2009 de Heer Mr. S.J.M. DE KONING, diaken van het Bisdom van Breda, benoemd tot lid van het pastoraal team van de regio Oost-Zeeuws-Vlaanderen.

Per 1 juni 2009 heeft de Bisschop aan Mevrouw drs. J.C.M. STEVENS-HENGST de pastorale zending verleend voor haar werk als pastoraal werkster in het Franciscusziekenhuis te Roosendaal.

Emeritaat

Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft de Bisschop met ingang van 1 februari 2009 de pastorale zending ingetrokken van Mevrouw A.G.A. FENS -DE BODT voor haar werk als pastoraal werkster in de Onze Lieve Vrouweparochie te Roosendaal.

Per 1 februari 2009 heeft de Bisschop Pater P.J.A. DE VRIES SCJ eervol ontslag verleend als bisschoppelijk gedelegeerde voor de religieuzen.

Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft de Bisschop met ingang van 1 maart 2009 de pastorale zending ingetrokken van de heer H.C.J. VAN DIJK voor zijn werk als pastoraal werker in de Laurentiusparochie te Ulvenhout en de parochie H. Maria Hemelvaart te Bavel.

Per 1 mei 2009 heeft de Bisschop Pater W.A.A..POPPE s.m. eervol ontslag verleend uit zijn functie van eindverantwoordelijke priester van de parochies in de regio Oost-Zeeuws-Vlaanderen; per dezelfde datum is hij benoemd tot priester-assistent van deze parochies.

Met ingang van 23 mei 2009 heeft de Bisschop diaken A.G.M. JAGERMAN eervol ontslag verleend als lid van het pastoraal team van de parochie Onze Lieve Vrouw te Roosendaal.

Vanwege gezondheidsredenen heeft de Bisschop met ingang van 7 juni 2009 aan Mevrouw M.L. VAN GELDER eervol ontslag verleend uit haar functie van pastoraal werkster en lid van het pastoraal team van de parochies Dongen en Klein Dongen-Vaart en de H. Geest te Rijen.

Vertrek

Wegens het aanvaarden van een functie elders heeft de Bisschop per 1 januari 2009 de pastorale zending ingetrokken van Mevrouw Drs. H.M. BANSBERG voor haar werk als pastoraal werkster in de Parochie Breda-Centrum.

Overeenkomstig zijn eigen verzoek heeft de Bisschop Pater Drs. J.P.A.M. PERRY s.m.a. per 1 januari 2009 eervol ontslag verleend als pastoor van de parochies te Rucphen, Schijf, Sprundel en Zegge.

Wegens het aanvaarden van een functie elders heeft de Bisschop per 1 januari 2009 de pastorale zending ingetrokken van Mevrouw Drs. A.M. VAN STEYN als medewerkster van de Pastorale Dienstverlening van het Bisdom van Breda.

Wegens het aanvaarden van een functie elders heeft de Bisschop per 19 januari 2009 de pastorale zending ingetrokken van de Heer P.H.M. SCHREURS voor zijn werk als pastoraal werker in de Regio Rucphen.

Wegens het aanvaarden van een functie elders heeft de Bisschop per 1 maart 2009 de pastorale zending ingetrokken van de Heer Drs. A.A.M. VAN DEN BOS voor zijn werk als medewerker van de pastorale dienstverlening van het Bisdom van Breda.

Wegens het aanvaarden van een functie elders heeft de Bisschop per 1 mei 2009 de pastorale zending ingetrokken van Mevrouw J. VAN DER PLAS-ZWAAL, die werkzaam was als pastoraal werkster in de Vijf Heiligenparochie te Made.

Overleden

Op 15 maart 2009 overleed de in Oosterbeek woonachtige Father Herman P.H. KASKENS m.h.m.. Hij was in het Bisdom van Breda ruim twee jaar (van november 1999 tot mei 2002) als pastor verbonden aan Huize Liesbosch te Breda. Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op 29 mei 2009 is overleden de Heer Wim WIJNEN, emeritus pastoraal werker van het Bisdom van Breda. Hij werd geboren te Leiden op 14 juni 1933. Van 1 september 1995 tot 1 januari 1996 was hij pastoraal werker te Rijsbergen en Zundert; en van 1 januari 1996 tot 1 augustus 1998 te Rucphen, Schijf, Sprundel en Zegge.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op donderdag 11 juni 2009 is de Zeereerwaarde Pater Antonius Johannes VAN DER WEL scj in Nijmegen overleden.

Hij werd geboren te Utrecht op 13 september 1933 en priester gewijd voor de Congregatie van de Priesters van het H. Hart van Jezus op 20 juli 1958.

In het bisdom van Breda was hij vanaf 1989 tot aan zijn emeritaat in 1998 pastoor van de parochies van O.L. Vrouw van Lourdes en H. Antonius Abt te Bergen op Zoom.

De plechtige uitvaart is gevierd op woensdag 17 juni 2009 in de kapel van het Klooster Sint Jozef, Kerkstraat 65 te Nijmegen, waarna de begrafenis plaatsvond op het kloosterkerkhof aldaar. Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Jubilea in het Bisdom van Breda in het jaar 2009

65 JAAR PRIESTER 3 juni 2009

T.C. Don te Utrecht

60 JAAR PRIESTER 11 juni 2009

N.A. Nooren te Breda

60 JAAR PRIESTER 11 juni 2009

A.A.M. de Nijs te IJzendijke

60 JAAR PRIESTER 31 juli 2009

W.C. Dictus c.m. te Panningen

50 JAAR PRIESTER 23 mei 2009

A.T. Broekmans te Roosendaal

50 JAAR PRIESTER 23 mei 2009

J.F.M. van der Heyden te Hulst

50 JAAR PRIESTER 23 mei 2009

W(illy).R. Vervaeet te Axel

50 JAAR PRIESTER 19 juli 2009

J.A.M. van Raaij s.c.j. te Breda

50 JAAR PRIESTER 6 september 2009

J.F.M. Munsters ss.cc. te Etten-Leur

40 JAAR PRIESTER 29 maart 2009

T. Sanders s.c.j. te Gilze

40 JAAR PRIESTER 19 juli 2009

Dr. I.E.R.A.C. D'Hert O.P. te Gent

40 JAAR PRIESTER 26 augustus 2009

Prof. Dr. P. Pitha te Praag (Tsjechië)

25 JAAR PRIESTER 21 januari 2009

Drs. J.F.J. Paes te Alphen

12 ½ JAAR PRIESTER 1 mei 2009

J.M.G.C. Audenaert te Rome

12 ½ JAAR PRIESTER 1 mei 2009

N.J. Beers te Alkmaar

12 ½ JAAR PRIESTER 1 mei 2009

R.B.J. van Bronswijk te Geertruidenberg

12 ½ JAAR DIAKEN 4 april 2009

F.T. van Steenbergen te Terheijden

12 ½ JAAR DIAKEN 14 juni 2009

Drs. A.C.J. Dekkers te Mechelen

12 ½ JAAR DIAKEN 15 december 2009

Drs. C.H.M. van Geloof te Hulst

25 JAAR PASTORAAL WERKER 15 april 2009

Drs. W.M.J. Hacking te Kapelle

12 ½ JAAR PASTORAAL WERKSTER 15 februari 2009

Mevr. C.C.R. van de Wiele te Sas van Gent

12 ½ JAAR PASTORAAL WERKER 1 mei 2009

R. Grossert te Vlissingen

12 ½ JAAR PASTORAAL WERKER 1 december 2009

E.L.E. de Kever te Oosterhout

Opgemaakt januari 2009

Mw. C.B.A.M. Wagemakers

Secretariaat pastoraal personeel

Homilie Chrismamis 2009

Broeders en zusters in Christus,

Vanavond, aan de vooravond van Witte Donderdag, vieren we samen de eucharistie en de wijding en zegening van de oliën. Daartoe bent u naar hier gekomen, afkomstig uit alle delen van ons bisdom van Breda. In parochiekerken, kloosters en instellingen, thuis en elders maakt u dagelijks werk van uw gedoopte bestaan.

U, bisschop Ernst; priesters en diakens, pastoraal werkers en –werksters; bestuursleden van dekenaten en parochies, projectgroepen en parochieraden; vrijwilligers die zich inzetten op de diverse terreinen van het kerkelijk leven; medewerkers in de dekenaten, bij instellingen en in kloostergemeenschappen; en op het bisdomkantoor. Vanavond worden we in ‘t bijzonder omringd door parochianen van de parochie hier in Oud-Gastel van wie wij voor deze Chrismamis speciale gastvrijheid ondervinden.

Graag wil ik allereerst benadrukken dat we in deze diocesane Chrismamis te gast zijn bij Jezus Zelf. Jezus Christus, van wie wij de komende dagen het lijden, sterven en verrijzen gedenken. Het is Christus die ons vanuit het gehele bisdom bijeen heeft gebracht. Nog méér dan dat: Christus is het die ons bijeenróept (daarvan is immers het woord *Ecclesia* -Kerk- afgeleid).

We worden steeds opnieuw geroepen om het geloof dat in ons hart ligt, te bewaren als grote innerlijke rijkdom. Wij zijn geroepen om het geloof in Christus en zijn Blijde Boodschap levend te houden in woorden en daden, ervan te delen en het door te geven. Christus die dat geloof in ons gewekt heeft en die ons roept om dit geloof vitaal te bewaren, is tevens Degene die ons daarvoor de nodige kracht, inspiratie en sterkte geeft.

Ik ben er daarom van overtuigd dat u niet alleen op eigen kracht naar hier bent gekomen om de Chrismamis te vieren. Het is de heilige Geest die u daartoe heeft aangezet, geïnspireerd om naar hier te komen. Natuurlijk, de Chrismamis is een jaarlijks terugkerende viering in ieder bisdom en voor velen is het een goede gewoonte om erbij te zijn: toch is en blijft uw deelname aan deze viering ten diepste een daad van geloof. U bent om de Chrismamis te vieren in beweging gekomen, in kracht van de heilige Geest. Ons aller aanwezigheid is vrucht van de Geest.

Het is dezelfde heilige Geest die rust op de Gezalfde dienaar van de Heer waarover de profeet Jesaja in de eerste lezing spreekt (Jes. 61, 1-3a.6a,8b-9). Het is dezelfde Geest die ten volle rust op Jezus Christus in het evangelie (Lc. 4, 16-21).

In Jezus' Naam hebben ook wij van de heilige Geest ontvangen en mogen wij ons verheugen in de voortdurende aanwezigheid van de Geest in ons leven. In dit kader is het ook te begrijpen dat wij in de geloofsbelijdenis ons geloof in de Kerk uitspreken, nadat we eerst de heilige Geest beleden hebben.

De Kerk van Christus, aanwezig in de Kerk van Breda -míts in verbondenheid met de wereldwijde Kerk- is vrucht van die heilige Geest. Dát kunnen zien en beamen omtrent de Kerk maakt onderdeel uit van ons geloofsgoed, en is eveneens vrucht van de Geest. God laat niet varen het werk van zijn handen (cfr. psalm 138, 8b)!

In kracht van diezelfde Geest zullen zo dadelijk de priesters in ons midden hun geloften van de wijding hernieuwen. De instelling van de eucharistie door Christus (hetgeen wij morgen gedenken) is nauw verbonden met het ambt van priester, als 'beheerder van Gods geheimen'.

Aansluitend aan deze hernieuwing volgt de voorbede waarin we om de geestkracht bidden voor ons allemaal, voor alle geledingen van ons bisdom, voor het volk Gods hier ter plaatse.

Heel direct komt in deze viering de bisdombrede verbondenheid ter sprake op het moment van de wijding en zegening van de oliën. De nieuwe Oliën die we zegenen en wijden zijn bestemd voor de viering van de sacramenten. En in Christus' Naam zijn de sacramenten bestemd voor mensen in heel ons bisdom.

Dopelingen en vormelingen zullen worden gezalfd met het nieuwe Chrisma, op de kruin of op het voorhoofd. In het komende jaar worden met Chrisma ook handen gezalfd bij een priesterwijding.

Een altaar in een nieuwe kerk zal eveneens met Chrisma worden gezalfd, tot symbool van Christus 'de Gezalfd'.

Geloofsleerlingen die zich voorbereiden op hun opname in de Kerk ontvangen aan het begin van hun catecheseperiode de zalving met catechumenenolie, de olie van de geloofsleerlingen. Van vele ernstig zieken en van mensen wier leven broos is geworden zullen met de nieuwe ziekenolie hoofd en handen worden gezalfd.

Met dit bisdombrede besef mogen wij –met het geloof voorop- de Chrismamis vieren, in verbondenheid met én ten dienste van alle mensen die geloof hechten aan de woorden en de persoon van Jezus Christus, de gekruisigde en verrezen Heer.

De voornaamste olie is het chrisma. Daaraan ontleent de viering van vanavond haar naam: chrismamis.

Graag wil ik wijzen op de rijke symboliek die de chrisma-olie eigen is.

In de eerste plaats is er –net zoals bij catechumenenolie en ziekenolie- sprake van zuivere olijfolie (puur natuur). Dat is de

basis. Bij het chrisma wordt echter bij die zuivere olijfolie balsem gevoegd, een geurende substantie van kruiden of bloemen. Bij het ruiken van die geuren kun je je als het ware de daarin verwerkte kruiden of bloemen beeldend voorstellen.

Weet u dat de bijzondere geur van het chrisma, die tot de verbeelding spreekt, verwijst naar de heilige Geest? Duizenden kinderen en jongeren en ook een aantal volwassenen worden gedoopt en gevormd, zij ontvangen de zalving met chrisma. De geur van het chrisma doet zo gezegd denken aan de kruiden die erin verwerkt zijn. Maar meer nog dan dát, worden gedoopten en gevormden aangespoord om krachtens hun doopsel en vormsel in woord en daad de kracht van de heilige Geest te weerspiegelen. “Laat je leven een afspiegeling zijn van je doopsel en vormsel”.

Zoals de geur van chrisma doet denken aan kruiden en bloemen, zo zouden onze woorden en daden moeten verwijzen naar de heilige Geest, n.l. dat andere mensen bij het zien van onze daden en bij het horen van onze woorden de aanwezigheid van de heilige Geest in ons leven bespeuren, dat we als christenen herkenbaar zijn.

De geur van het chrisma wijst dus op onze roeping, dat we als gelovige mensen een geur van heiligheid verspreiden door wat we doen en laten, door wat we zeggen en denken.

Leerlingen zijn van Christus, kostbare ledematen zijn van de Kerk, het Lichaam van Christus. Verwijzend naar de beleidsnota van ons bisdom kunnen we stellen: leven in de geest van Christus en Zijn Kerk, gesterkt door de sacramenten, is dé fundamentele voorwaarde voor ieder van ons (!) om gekend te zijn, herkend te kunnen worden als concreet gezicht temidden van de duizenden gezichten van Gods volk.

Graag beëindig ik vanavond mijn homilie met de bede dat vele mensen in onze Kerk -jong en oud- de nodige geestkracht, sterkte en inspiratie ontvangen wanneer in het komende jaar –met het geloof voorop- de sacramenten worden gevierd met de nieuwe Oliën die vanavond gezegend en gewijd zijn.

Amen.

Oud-Gastel, 8 april 2009

✠ J. van den Hende.

**Homilie bij de diakenwijding van Michel Brasseur, Steven de Koning en Marc Oortman
Bovendonk, zondag 10 mei 2009**

Broeders en zusters in Christus,

Het is vandaag een feestelijke dag: voor de wijdelingen Michel, Steven en Marc die tot diaken worden gewijd; voor de bisdommen Antwerpen, Breda en het aartsbisdom Utrecht waarin zij hun diaconale dienstwerk zullen vervullen; voor de priester- en diakenopleiding Bovendonk waar de wijdelingen hun opleiding hebben gevolgd en voltooid.

Maar hoe feestelijk en bijzonder deze dag ook is, en hoezeer ook het persoonlijk engagement van de wijdelingen naar voren komt, we sluiten qua schriftlezingen aan bij de 5^e zondag van Pasen die geldt voor de wereldwijde Kerk.

De keuze om aan te sluiten bij de wereldwijde Kerk heeft een diepe zin. Want het is immers de wereldwijde Kerk van Christus waarin de wijdelingen willen staan, en onze bisdommen maken als particuliere kerken deel uit van de universele Kerk, en ten dienste van de Kerk ontplooit onze priester- en diakenopleiding Bovendonk in Breda haar activiteiten.

De diakenwijding van vandaag is dan ook geen privé-initiatief maar een daad van de Kerk. Voorafgaande aan deze homilie klonk de plechtige vraag: “onze heilige moeder, de Kerk verzoekt u Michel, Steven en Marc te wijden voor de zware taak van het diaconaat”. Uiteindelijk is het de Kerk die de roeping van onze wijdelingen nadrukkelijk erkent.

Anderzijds zijn het de wijdelingen zelf die in beweging kwamen: om de studie te volgen, de stage te doorstaan, hun geloofsbelijdenis en eed van trouw uit te spreken en nu als kandidaat naar voren te treden. Ieder van jullie heeft als kandidaat uiteindelijk zelf gezegd: “Hier ben ik”.

Ook dat persoonlijk naar voren treden en zeggen ‘hier ben ik’ heeft diepe zin. Want wanneer je je aanbiedt voor de wijding en je roeping wordt erkend, kun je je niet –om het zo te zeggen– verschuilen achter andere mensen en je ook niet door een ander laten vertegenwoordigen. Het is daarom dat in onze liturgie bij het aantreden van de wijdelingen niet de aanwezige gelovigen samen zeggen: ‘Hier zijn ze dan’. De wijdelingen werden uitgenodigd zélf te zeggen ‘hier ben ik’.

We vieren dus vandaag het sacrament van de wijding in verbondenheid met de gehele Kerk van Christus, waarbij het enerzijds noodzakelijk is dat de wijdeling zelf naar voren treedt en zich durft beschikbaar te stellen voor het ambt van diaken, en anderzijds de erkenning van de roeping vanwege de Kerk wordt uitgesproken en de wijdeling wordt uitgenodigd om zich te presenteren.

Beste Michel, Steven en Marc, zoals jullie wijding plaats heeft in verbondenheid met het leven van de Kerk wereldwijd en van onze bisdommen, zo zijn de beloften die jullie uitspreken en de heilige wijding die jullie vandaag ontvangen ook zeer nauw verbonden met jullie persoonlijk leven.

De wijding is geen moment-opname maar ingebed in jullie gehele levensloop. Jullie zijn op latere leeftijd aan de theologiestudie

begonnen, maar de Heer Jezus Christus is al veel eerder begonnen om jullie voor te bereiden op het gewijde ambt in zijn Kerk. De verklaring van de conrector dat jullie voor de wijding waardig bevonden zijn, betekent in feite dat we er in geloof van overtuigd zijn dat de Heer zelf deze specifieke roeping in jullie het hart heeft gelegd.

Vandaag mogen wij samen beamen dat het God is die het goede werk in jullie is begonnen en met vertrouwen mag ik straks na de ondervraging bidden dat de Heer zelf het ook tot voltooiing moge brengen.

Michel, de gelovige overtuiging dat jullie in het ambt van diaken en later van priester daadwerkelijk jullie bestemming zullen vinden is niet gebaseerd op knappe wiskundige berekeningen; en -Steven en Marc- die overtuiging kan evenmin worden veilig gesteld met juridische voorwaarden, clausules en pleidooien.

Daarom hebben jullie in de afgelopen jaren door studie, geloofsgesprekken, geestelijke leiding, stage, beoordeling en onderscheiding -in kracht van de Geest die ons als Kerk beloofd is- je voorbereid op de wijding van vandaag. Jarenlang Bovendonk is bepaald geen kwestie van over één nacht ijs gaan. Mét jullie en alle aanwezigen ben ik blij en dankbaar voor jullie diakenwijding vandaag hier in deze kapel, in de dienst van de Heer en zijn Kerk.

Broeders en zusters, ik wil met u een ogenblik terug naar de lezingen uit de Schrift van deze liturgie, de lezingen van de vijfde zondag van Pasen. Om het ambt van diaken met vrucht te kunnen vervullen is het n.l. van vitaal belang de lezingen echt ter harte te nemen, juist vandaag.

In de 1^e lezing (Hand. 9, 26-31) staat dat het vrijmoedig optreden van de apostel Paulus in naam van de Heer zijn oorsprong heeft in zijn persoonlijke ontmoeting met de verrezen Heer. Hij heeft onderweg naar Damascus Christus gezien. Alleen wanneer je in je leven de Heer persoonlijk in geloof hebt leren kennen, ben je als diaken in staat om vrijmoedig te getuigen van het evangelie.

2. In de 2^e lezing (1 Joh. 3, 18-24) wordt duidelijk dat het aankomt op concrete daden van liefde jegens de Heer en jegens de mensen die ons gegeven worden. Als diaken moet je het dus niet hebben van mooie praat en van leuzen.

3. De evangelielezing uit Johannes (Joh. 15, 1-8) onderstreept de noodzaak van een persoonlijke band met Christus, als ranken met de wijnstok. En door de hechte band met de levende Heer wordt aan ons pas een duurzame verbondenheid met elkaar gegeven.

Als diaken moet je die vitale verbondenheid met de Heer onderhouden en bewaren. Je kunt slechts de liefde van de Heer aan anderen aanbieden en doorgeven, wanneer je je *door* Christus ten diepste met je medemens verbonden weet.

Beste wijdelingen (diaconandi met een mooi woord), in onze bisdommen van Antwerpen, Breda en het aartsbisdom Utrecht is het voor de voortgang van het geloofsleven van grote betekenis dat jullie als diakens je hart, hoofd en handen voortaan beschikbaar willen stellen voor het dienstwerk van het evangelie van de Heer. Ik bid en wens dat jullie het gewijde ambt met de nodige volharding zullen uitoefenen. En onthoudt goed: juist ook in momenten van moeite of teleurstelling die je in de vervulling van je ambt kunt meemaken, staat de Heer die je geroepen heeft naast je. Juist in de schaduw van het kruis, moet je als deelgenoot aan de zending van Christus, actief en met vertrouwen blijven uitzien naar de toekomstige voltooiing van Gods heilsplan (die is ons met Pasen eigenlijk al gegeven!).

Broeders en zusters, mocht u nu denken 'die zware taak van diaken wordt zo wel héél zwaar'. Weet dan, dat onze nieuwe diakens nooit zonder de bijstand van de heilige Geest hoeven te zijn. Door handoplegging en gebed wordt aan hen bijzondere geestkracht verleend in het sacrament van de wijding. En tenslotte (ook niet onbelangrijk!) blijf Michel, Steven en Marc met uw gebed begeleiden; laat dat niet alleen aan anderen over!

Ik vertrouw er op dat wij allen -als leerlingen van de Heer- ook in 2009 in onze bisdommen rijke vruchten mogen dragen (cfr. Joh. 15, 8). Amen.

✠ J. van den Hende

Homilie bij de diakenwijding van Jan van Steenoven, Rijsbergen 30 mei 2009

Broeders en zusters,

Vandaag mogen wij in de St. Bavokerk van Rijsbergen in deze feestelijke eucharistieviering Jan van Steenoven tot diaken wijden van het bisdom van Breda. In de afgelopen jaren is Jan tot de overtuiging gekomen dat God hem roept om diaken te zijn.

Het is niet de eerste keer dat Jan ingaat op wat God in zijn hart heeft gelegd. Al eerder gaf Jan antwoord op de roepstem van de Heer, toen Jan trouwde met Adje en toen zij samen –met liefde en geloof in het hart- bouwden aan hun gezin.

Er is niet alleen aan het gezin gebouwd, er is ook met hart en ziel gewerkt aan het bedrijf. Maar op een leeftijd dat veel mensen al gaan denken aan een zekere afbouw, maakte Jan een heuse doorstart door theologie te gaan studeren en uiteindelijk begon hij als geestelijk verzorger temidden van mensen die in de avond van hun leven aandacht en zorg nodig hebben.

Bij Jan leefde het verlangen om vanuit de Kerk als diaken gezonden te worden in het pastoraat. Zo volgde opnieuw een doorstart. Jan begon aan de priester- en diakenopleiding van ons bisdom 'Bovendonk' in Hoeven. Hij werd weer leerling en was bereid zich verder te laten vormen. Daarbij wilde hij zijn geleefde geloof en dienstbaarheid zichtbaar ter beschikking stellen aan de gemeenschap van de Kerk, instrument van God in onze wereld.

In de afgelopen jaren mocht ik op Bovendonk als nieuwe bisschop nader kennis maken met Jan. Ieder studieweekend in Bovendonk, troffen wij elkaar in de eucharistieviering met alle studenten, met stafleden en soms ook docenten op

zaterdagmorgen. Want de priester- en diakenopleiding is niet alleen een studerende maar ook een biddende gemeenschap.

De studie en de tweejarige stage via Bovendonk zijn ten einde, met goed gevolg. Jan werd tijdens een ochtendmis op zaterdagmorgen in Bovendonk temidden van zijn medestudenten definitief door mij aanvaard als wijdingskandidaat en tijdens een speciale eucharistieviering in de kapel van het bisschopshuis heeft Jan op 21 april als a.s. diaken de geloofsbelijdenis uitgesproken en de eed van trouw afgelegd.

Diaken worden. Het draait niet om je zelf. De wijding van diaken betekent dat je in naam van Christus, in de gemeenschap van de Kerk, op bijzondere wijze dienaar wilt zijn van het evangelie.

Op de voorkant van het liturgieboekje voor deze wijdingsplechtigheid staat daarom geen foto van de wijdeling maar een beeltenis van twee mensen, de één geeft de ander te drinken, gebaseerd op het woord van de Heer uit het evangelie volgens Matteus: “al wat je aan de minsten der Mijnen hebt gedaan, dat heb je voor Mij gedaan” (Mt. 25, 31-40).

Het diaconaat heeft direct te maken met de dienst aan de naaste. Het wijdingsgebed noemt de woorden van Christus dat Hij niet gekomen is om gediend te worden maar om te dienen. Als diaken treedt Jan –krachtens de heilige Geest die hij op bijzondere wijze ontvangt in het sacrament van de wijding- in het dienstwerk van de Heer. Het wijdingsgebed zegt dat de wijdeling treedt in ‘de aardse navolging’ van Christus.

Inderdaad, het dienstwerk van diaken moet heel concreet gestalte krijgen in de wereld waarin wij leven. Een diaken moet in zijn werkzame leven zich steeds opnieuw openstellen voor Christus de Heer die hem geroepen heeft en die hem als diaken zendt.

Jan, je gebed kan pas vruchtbaar zijn wanneer je in nauwe verbondenheid wilt leven met de levende Heer; je kunt pas het woord van God met gezag verkondigen wanneer je ook zelf door dit woord wordt geraakt en gesterkt. En het dienstwerk van de tafels heeft zowel betrekking op de tafel van de eucharistie, als op de tafel van de armen.

Broeders en zusters, de diakenwijding die ik vandaag, in Christus naam' en krachtens de apostolische traditie, mag verrichten, moge aan Jan de nodige sterkte schenken om in kracht van de heilige Geest het werk van de diaconale bediening trouw te kunnen volbrengen. Zoals in de eerste lezing uit de handelingen van de apostelen staat vermeld (Hand. 6, 1-7a), mag ook ik vandaag het sacrament van de wijding toedienen door handoplegging en gebed.

Jan van Steenoven zal als diaken van het bisdom van Breda zijn dienstwerk verrichten in het parochiepastoraat, in teamverband, ten dienste van de geloofsgemeenschappen van de parochies in Rucphen-Schijf-Sprundel-Zegge.

In het licht van de tweede lezing uit de Romeinenbrief wil ik de wijdeling aanmoedigen: stel je werk als diaken ter beschikking van de Heer. Je hebt immers van Hem de genade en je gaven ontvangen (Rom. 12, 4-18). Daarom, vergeet als diaken nooit dat je een instrument bent -van vlees en bloed- in de hand van de Heer en in de dienst van Zijn Kerk.

Beste Jan, ik ben de Heer dankbaar dat hij jou geroepen heeft tot het diaconaat en dat je je beschikbaar hebt willen stellen voor deze bestemming die God met je heeft.

Ik ben tevens ook je vrouw Adje en jullie gezin dankbaar voor de steun en het medeleven dat je als senior-student mocht ontvangen en dat je eveneens als nieuwe diaken, straks in het parochiepastoraat, van hen zult blijven ondervinden.

Ook ben ik blij dat in de parochie van Rijsbergen het geloof in God op zodanige wijze wordt bewaard en beleefd, dat er aandacht en ruimte is om de roepstem van de levende Heer in uw midden te horen en te beantwoorden.

Ons geloof in God is een grote rijkdom dat we met zorg moeten bewaren en doorgeven, en dat we moeten uiten in daden van geloof in onze dienst aan elkaar en in ons aandeel in de opbouw van de samenleving.

Ik bid van harte dat Jan van Steenoven als nieuwe diaken met enthousiasme en met vrucht daadwerkelijk zijn aandeel zal hebben in de vervulling van de ene zending van de Kerk, die door Christus aan ons is toevertrouwd, heel bijzonder in en vanuit het parochiepastoraat in ons bisdom van Breda. Amen.

✠ J. van den Hende.

Collecteschema 2009 bisdom Breda

<i>Datum</i>	<i>Voor de voortgang van de pastorale arbeid in de Kerk in Nederland</i>	<i>Voor de voortgang van de pastorale arbeid inde Kerken elders in de wereld</i>	<i>Voor de dienst van de Kerk aan de samenleving</i>
3 - 4 januari			Caritascollecte
18 januari t/m 1 februari	Landelijke Actie Kerkbalans		
7 - 8 februari			Caritascollecte Memisa
25 februari t/m 12 april			Bisschoppelijke Vastenactie
7 - 8 maart			Caritascollecte
4 - 5 april			Caritascollecte
25 - 26 april			Mensen in Nood
2 - 3 mei	Roepingenzondag. Collecte t.b.v. priesteropleiding van het Bisdom		
9 - 10 mei	Zondag Oosterse Kerken		
24 t/m 31 mei		Week voor de Nederlandse missionaris	
6 - 7 juni			Zondag voor de Diaconie, Caritascollecte voor het diaconale ondersteuningswerk in het bisdom
4 - 5 juli			Caritascollecte
1 - 2 augustus			Caritascollecte
29 - 30 augustus		Missie Verkeersmiddelen Actie (MIVA)	
5 - 6 september			Caritascollecte
20 t/m 27 september			Pax Christi / Vredesweek

26 – 27 september	NKT/RK. Geestelijke verzorging militairen		
3 - 4 oktober		Wereldmissiedag voor kinderen	Caritascollecte
17 - 18 oktober		Wereldmissiedag, Pauselijke Missiewerken	
7 - 8 november	Willibrordzondag		Caritascollecte
14 - 15 november	Radboudzondag		
21 - 22 november	Jeugdcollecte		
28 november t/m 20 december			Solidaridad Adventsactie
5 - 6 december			Caritascollecte

Bankrekeningnummers

Apostolaat voor de Oosterse Kerken/ Willibrordzondag	ING 1087628 t.n.v. Kath.Ver.voor Oecumene, Athanasius en Willibrord te Den Bosch
Memisa	ING 5657 t.n.v. Memisa, Den Haag
Mensen in Nood	ING 667 t.n.v. Mensen in Nood, Den Haag
MIVA	ING 2950 t.n.v. M.I.V.A., Breda
Pax Christi – Collecte Vredesweek	ING 306090 t.n.v. Vredesweekcollecte
Priesteropleiding Bisdom Breda	bankrekeningnr. 66.84.30.907 t.n.v. Frenckenstichting Breda
Diaconie Bisdom Breda	bankrekeningnr: 65 45 66 682 t.n.v. Diocesane Caritas Instelling Bisdom Breda, Breda
Radboudzondag	ING 5541 t.n.v. Radboudstichting, Vught
Solidaridad	ING 180 44 44 t.n.v. Adventsaktie Solidaridad, Utrecht

Vastenactie, Bisschoppelijke	ING 5850 t.n.v. Vastenactie, Den Haag
Week voor de Nederlandse Missionaris	ING 676 t.n.v. Nederlandse Missionaris, Den Haag
Wereldmissiedag	ING 1566 t.n.v. Wereld Missie Maand, Den Haag
Wereldmissiedag voor Kinderen	ING 11020 t.n.v. Wereldmissiedag voor Kinderen, Den Haag
RK. Geestelijk verzorging militairen	ING 7033 t.n.v. NKT, Zeist

Let op:

1. Het bankrekeningnummer van de Diocesane Caritas Instelling is gewijzigd.
2. De tenaamstelling voor de afdracht van de vredesweekcollecte is gewijzigd.